

РЕШЕНИЕ

№ 403

гр. София, 14.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иво Димитров

Членове: Величка Борилова
Зорница Гладилова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Иво Димитров Въззивно търговско дело № 20211001000809 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от ищите в производството „ХЕБА 1“ ЕООД, В. Д. С. и Д. Х. Д., срещу първоинстанционно решение № 260977 от 14. 06. 2021 г., постановено от Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-20 състав по т.д. № 1801 по описа на съда за 2019 г., с което е отхвърлен предявеният от жалбоподателите иск с правно основание чл. 155, т. 1 от Търговския закон /ТЗ/, за прекратяването на „ЕКО ЕНЕРДЖИ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД - ответник в производството и по жалбата, със законните последици.

Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на обжалваното първоинстанционно решение, иска се отмяната му и постановяване на друго решение по съществото на спора, с което предявеният от жалбоподателите иск да бъде уважен, претендират се разноски за двете съдебни инстанции.

Ответникът по жалбата оспорва същата, претендира разноски,

представляващи заплатен адвокатски хонорар за защита във въззивното производство.

Във въззивната инстанция са приети нови писмени доказателства.

Софийски апелативен съд, Търговско отделение, Пети състав, като извърши проверка на редовността на въззивното производство, както и на обжалваното първоинстанционно решение, при условията и в пределите, установени в разпоредбата на чл. 269 от ГПК, съобразно която въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта - в обжалваната му част, а по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата, намира следното:

Въззивната жалба, като подадена от надлежна страна, в законоустановения срок и срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, е процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно, допустимо и правилно по същество, по следните съображения:

Решението, като постановено от законен съдебен състав, в изискващата се от закона писмена форма, в рамките на дискреционните правораздавателни правомощия на съда и съобразено с твърденията на ищеца в исковата му молба относно обстоятелствата, на които се основава искането, и търсената от съда защита, е валидно и допустимо.

Преценено, съобразно релевираните от въззивника оплаквания в жалбата му, първоинстанционното решение се явява и правилно, поради следното:

Неоснователно е първото оплакване в жалбата, базирано на неправилни според жалбоподателя изводи на първоинстанционния съд досежно упражняването от страна на миноритарните собственици на дялове в ответното дружество – ищите-жалбоподатели, на т.нар. „блокираща квота“ от капитала на дружеството при гласуване в Общото събрание /ОС/ на съдружниците в същото, съответно – на невъзможността за вземане от страна на ОС, на решения, за които според закона или устава на дружеството, се изисква единодушие /като процесното конкретно е такова за увеличаване на капитала на дружеството/.

Според изложеното в жалбата, вследствие загубата на доверие у

миноритарните съдружници в действията на мажоритарния такъв, същите гласували неколkokратно против такова решение, като по този начин реално упражнявали блокираща квота по отношение на увеличаването на капитала на дружеството, което пък в крайна сметка водело до съществено затруднение за осъществяване на търговската дейност на дружеството, сочещо според жалбоподателите на изискващите се за прекратяване на дружеството по исков ред и на основание чл. 155, т. 1 от ТЗ, важни причини за такова прекратяване.

Влошените отношения между съдружниците са от една страна безспорни по делото, а от друга – и установени от събраните по делото доказателства в тяхната съвкупност – както писмени, така и гласни.

Също безспорно е установено, и е безспорно между страните по делото, че ОС неколkokратно е свиквано с дневен ред приемане на решение за увеличаване на капитала на дружеството по искане на кредитиращата дружеството банка, но такова не е прието, включително до депозирането на въззивната жалба /видно от приложените към нея доказателства за проведено ОС на 29. 06. 2021 г., приети с определението на въззивния съд за насрочване на делото в открито съдебно заседание/, като причината за това е гласуването на жалбоподателите – миноритарни собственици на дялове в ООД, и изискването от дружествения договор единодушие за приемане на решения за увеличаване и намаляване на капитала на дружеството.

Според настоящия въззивен състав обаче, както това правилно е приел и първоинстанционния съд, не всяко затруднение за осъществяване дейността на дружество от типа на ответното – ООД, пък било то и съществено, съставлява важна причина по смисъла на приложимия законов текст, обосноваващо непременно прекратяване на дружеството /каквато безспорно би било например невъзможността, при сходна фактическа обстановка, ОС да приеме решение за увеличаване на капитала на дружеството, в изпълнение на императивно законово изискване за постигане на нов, по-висок минимален, и императивно законоустановен такъв – за всички дружества от определен вид, или за осъществяване на конкретна по вид търговска дейност/.

Жалбоподателите многократно изтъкват по делото персоналният елемент при сдружаването в ООД, признат за наличен в ООД и от доктрината, и от практиката, и от законодателя /пр. в разпоредбите на чл. 124, предл. 2, 3 и 4, със съответстващите им последици от неизпълнение на задължения на

съдружник по чл. 126, ал. 3 от ТЗ, и произтичащи именно от наличния личен елемент в ООД за разлика от тези в типичните капиталови дружества/.

В същото време обаче, ООД не е персонално или поне не е изцяло персонално дружество. Напротив – законът изрично го прогласява за капиталово такова – чл. 64, ал. 3, вр. с ал. 1 от ТЗ. Безспорно е в практиката и в теорията, че ООД е смесен тип дружество, имащо елементи както на персоналните /основани на личността/, така и на капиталовите дружества, и според настоящия съдебен състав на този вид дружество следва да се признае превес на капиталовият му характер над личния, макар и последният, както се каза, също и безспорно, да е налице.

При така изложеното следва да се има предвид, че сдружавайки се съдружниците в ООД, безспорно изхождат и от редицата предимства, които ограничената тяхна отговорност в ООД им дава, пред неограничената такава в изцяло персоналните дружества. Поради това и изтъкването на аргументи, почерпени изцяло от личностните отношения между съдружниците, нежеланието на миноритарните такива да подкрепят увеличаване на капитала, който е основен белег на тази правноорганизационна форма, съответно – и невъзможността за приемането на такова решение, дори и същата да затруднява в някаква, а било то – и съществена степен, дейността на дружеството, съдът не намира за достатъчно в обосноваване на наличието на важни причини за непременно и именно прекратяване на дружеството по реда на чл. 155, т. 1 от ТЗ.

Затрудняването на дейността на дружеството не означава, включително и в случая, и това е видно от показателите на дружеството, установени по делото, невъзможност за осъществяване на дейността му – същото работи, генерира приход, а далеч не всяка търговска дейност следва да се преценява, ако не като успешна, то поне като възможна, само с оглед формирането непременно на печалба, въпреки че именно с такава цел дружествата се създават – докато дружеството може да посреща задълженията си си за сметка на дейността, и придобиваните, и налични вследствие осъществяването и активи /противното би довело до приложимостта на други хипотези – по Част четвърта от ТЗ, каквито нито се твърдят, нито се установяват по делото, а твърденията на ищите дружеството да е на ръба на несъстоятелността, са предмет на други производства/, то и простата

невъзможност за увеличаването на капитала му, не съставлява причина по чл. 155, т. 1 от ТЗ.

Досежно твърденията в тази част от жалбата следва да се отбележат противоречивите и твърдения, и поведение на самите жалбоподатели, които от една страна последователно гласуват против увеличаването на капитала на ответното дружество, а от друга – изтъкват безспорно същественото значение на такова едно увеличаване за бъдещото развитие на дружеството, съответно – същественото затруднение за осъществяването на търговската му дейност, до което води неколнократното /вкл. видно от представените с въззивната жалба и приети по делото доказателства относно ОС от 29. 06. 2021 г./, осуетяване на такова увеличаване от самите тях, и въпреки също неколнократните опити на мажоритарния съдружник да осъществи такова увеличаване.

По частично вече изложените по-горе причини, неоснователно е второто оплакване в жалбата, базирано на твърдения за неправилна преценка от страна на съда на финансовото състояние на дружеството и отношението му към причините за прекратяването му.

Както се посочи, не всяко затруднение в осъществяване на дейността на дружеството, пък било то и съществено, и продължаващо във времето, съставлява важна причина, налагаща по необходимост прекратяването на дружеството, при хипотезата и по реда на чл. 155, т. 1 от ТЗ. Дружествата се учредяват, за да осъществяват търговска дейност с присъщата и цел да реализират печалба, но при такова сдружаване печалбата е именно цел, а не даденост, и липсата и не означава по необходимост, че съдружието следва да бъде непременно прекратено по исков ред. Ако и доколкото вследствие влошено управление или по други причини – обективни и/или субективни, дружеството изпадне в неплатежоспособност или стане свръхзадължено, законът императивно вменява на представляващите го да предприемат и съответните действия за защита интересите на кредиторите и на фиска, но докато по отношение на търговец, констатации, сочещи на наличието на такива състояния на предприятието му не са налице, не би следвало да се презумира такава императивност и по отношение на необходимостта от прекратяването му, включително по иск на съдружник /съдружници/.

Неоснователно е оплакването в жалбата, базирано на твърдения за

неправилна преценка от страна на първоинстанционния съд на правнорелевантните обстоятелства, като несочещи извършването от страна на дружеството /чрез представляващите го – друга хипотеза не би била възможна/, на увреждащи го сделки с трети лица.

От една страна твърденията на ишците в изложената насока и въззивният състав, както това е приел и първоинстанционния съд, намира за недоказани по делото, а обосновани оплаквания за допуснати от първоинстанционния съд, при допускането и събирането на доказателства по делото, процесуални нарушения, съответно – основани на тях мотивирани искания за събиране на доказателства от въззивния съд, в хипотезата на чл. 266, ал. 3 от ГПК, във въззивната жалба не са направени – срв. и задължителните за съдилищата указания, съдържащи се в т. 2 от ТРОСГТК № 1/2013 г. по тълк.д. № 1 от с.г.

От друга страна, ТЗ изрично урежда ангажирането на имуществената отговорност на управителя за нанесени на дружеството вреди - чл. 145 от ТЗ, и това именно би бил, при това - нарочно законоуреденият, специален ред за осъществяване отговорността на управителя за нанесени на дружеството вреди, включително причинени чрез сключване на увреждащи дружеството сделки със свързани лица.

Неоснователно е и последното оплакване в жалбата, базирано на твърдения за дезинтересираност на съдружниците за съвместна дейност. От една страна такава дезинтересираност, чиито главни характеризиращи я белези биха били неучастие на съдружниците в дейността на дружеството въобще, както и липса на каквото и да било съдействие от страна на съдружниците за постигане на търговските му цели /неучастие в работата на ОС, липса на интерес към начина на воденето на дружествените дела и книги, разходването на средства, съхраняването на имуществото му и др.п./, не се установява въобще по делото да е налице - напротив, всички съдружници активно се домогват да защитават обаче собствените си интереси като такива и по делото е безспорно установено както участието им в свикването ОС, така и интерес към дружествените дела и книги, искане за преглеждането им, включително начина на воденето на счетоводната отчетност и др.п.

От друга страна, изтъкнатите и установени по делото противоречия между съдружниците не сочат също на важни причини за прекратяване на дружеството - макар и не типичен договор, а многостранна сделка, насочена

към постигане на общи цели, в широк смисъл сдружаването е вид договаряне, участие в създаването на облигационна връзка, порождаща членствени правоотношения - права и задължения. Същата /обективирана в учредителен протокол и дружествен договор на ООД/, като всяка друга сделка се сключва, за да обвързва страните, за да бъде изпълнявана, и съдът не счита, че следва всяко затруднение в отношенията между съдружниците, и в /успешното/ осъществяване на дейността, да е годно да обоснове безпроблемното и, и безусловно прекратяване, съответно - освобождаването на страните от нея - съобразно уговорените условия между тях, съдружниците са се сдружавали, и следва както във всяка облигационна връзка, освен да упражняват произтичащите си от това сдружаване, свои права, но също така и точно да изпълняват, отново произтичащите от същия източник, свои задължения.

Отново същото се отнася и до поредното, установено по делото изключване на съдружници от дружеството, изтъкнато и обективирано в представените и приети в открито съдебно заседание по делото във въззивната инстанция, писмени доказателства - различни са както предпоставките за възникването и упражняването на правото на съдружниците за такова изключване, така и защитата на изключваните съдружници, срещу евентуалната му, било процесуална, било материална незаконосъобразност, поради което и опитите за такова не съставляват по необходимост също важна причина за прекратяване на самото дружество - налице е друг ред за защита на дружествените и членствените права в същото, при това - при съхраняването му в правния мир, като правен субект - отделен от съдружниците в него носител на права и задължения.

При всичко така установеното и изложено, за въззивния състав се налага извод за неоснователност на жалбата, с която е сезиран, поради което и обжалваното с нея първоинстанционно решение, като валидно, допустимо и правилно по същество, следва да бъде потвърдено, със законните последици.

С оглед изхода на делото във въззивната инстанция и на основание чл. 272 от ГПК въззивният състав препраща към мотивите и на обжалваното първоинстанционно решение.

При този изход на делото жалбоподателите нямат право на разноси за въззивната инстанция, а ответникът по жалбата има право на такива в установения по делото да са реално извършени, размер.

Воден от горното, Софийският апелативен съд, Търговско отделение,
Пети състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260977 от 14. 06. 2021 г., постановено от Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-20 състав по т.д. № 1801 по описа на съда за 2019 г.

ОСЪЖДА „ХЕБА 1“ ЕООД, ЕИК: 203351896, В. Д. С., ЕГН: ***** и Д. Х. Д., ЕГН: ***** да заплатят на „ЕКО ЕНЕРДЖИ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД, ЕИК: 200214458 сумата 1440 лв. адвокатско възнаграждение за защита във въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България, при условията на чл. 280 и сл. от ГПК, в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____